

1196**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 30 grudnia 1998 r.

w sprawie szczegółowych warunków, zakresu i sposobu udzielania oraz cofania ochrony i pomocy świadkom koronnym i innym osobom.

Na podstawie art. 22 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. Nr 114, poz. 738 i Nr 160, poz. 1083) zarządza się, co następuje:

§ 1. Osobami chronionymi w rozumieniu rozporządzenia są:

- 1) świadek koronny i osoby dla niego najbliższe, jeżeli na podstawie postanowienia prokuratora zostali objęci ochroną lub pomocą,
- 2) podejrzany, który spełnił warunki przewidziane w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o świadku koronnym (Dz. U. Nr 114, poz. 738 i Nr 160, poz. 1083), zwanej dalej „ustawą”, oraz osoby dla niego najbliższe, jeżeli na podstawie postanowienia prokuratora zostali objęci ochroną lub pomocą.

§ 2. 1. Wniosek o zastosowanie ochrony lub pomocy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy, powinien zostać złożony na piśmie lub ustnie do protokołu.

2. Wniosek powinien wskazywać okoliczności uprawdopodobniające zagrożenie życia lub zdrowia osoby, która ma być chroniona.

§ 3. 1. Warunkiem zastosowania ochrony lub pomocy jest uzgodnienie pomiędzy prokuratorem a Komendantem Głównym Policji form i zakresu ich udzielania.

2. W celu dokonania uzgodnień, o których mowa w ust. 1, prokurator prowadzący lub nadzorujący postępowanie zwraca się do Komendanta Głównego Policji za pośrednictwem prokuratora apelacyjnego o niezwłoczne:

- 1) przedstawienie propozycji zasad i zaleceń, niezbędnych do wykonywania ochrony lub pomocy,
- 2) wskazanie zakresu obowiązków, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy.

3. W sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych prokurator zwraca się do Komendanta Głównego Policji o przedstawienie propozycji zasad i zaleceń oraz wskazanie zakresu obowiązków, o których mowa w ust. 2, za pośrednictwem Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

4. Propozycje zasad i zaleceń Komendant Główny Policji uzgadnia z osobą, która ma być objęta ochroną.

5. Komendant Główny Policji przedstawia prokuratorowi propozycje zasad i zaleceń, o których mowa w ust. 2 pkt 1, wraz z informacją, w jakim zakresie zostały one uzgodnione z osobą, która ma być objęta ochroną, oraz wskazuje zakres obowiązków, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

§ 4. 1. Ochrona osobista może być udzielona w wypadkach zagrożenia życia lub zdrowia osoby chronionej, wymagających natychmiastowego przeciwdziałania.

2. Ochrona osobista polega na:

- 1) stałej lub okresowej obecności policjanta lub policjantów w pobliżu osoby chronionej,
- 2) stałej lub okresowej obserwacji osoby chronionej i otoczenia, w którym przebywa,
- 3) wskazywaniu osobie chronionej miejsca pobytu oraz czasu i sposobu przemieszczania się,
- 4) określaniu zakresu, warunków i sposobu kontaktowania się osoby chronionej z innymi osobami.

§ 5. 1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu może być udzielona, zwłaszcza jeżeli zachodzi konieczność długotrwałej ochrony lub ochrona osobista nie jest wystarczającym środkiem przeciwdziałania zagrożeniu życia lub zdrowia osoby chronionej.

2. Pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu polega na podejmowaniu przedsięwzięć o charakterze organizacyjnym lub finansowym, umożliwiających osobie chronionej pobyt w miejscu innym niż dotychczasowe, a w szczególności na:

- 1) zapewnieniu tymczasowego lokalu mieszkalnego,
- 2) pomocy w wynajęciu lub zakupie mieszkania,
- 3) pomocy w przeprowadzce lub zagospodarowaniu,
- 4) pomocy w umieszczeniu dzieci w szkole, przedszkolu lub żłobku,
- 5) podejmowaniu czynności niezbędnych do:
 - a) ochrony mieszkania i mienia pozostawionych w poprzednim miejscu pobytu,
 - b) roztoczenia opieki nad pozostawioną osobą niepełną lub chorą, którą osoba chroniona się opiekowała,

c) załatwienia innych ważnych spraw życiowych związanych ze zmianą miejsca pobytu.

§ 6. Pomoc w zakresie zmiany miejsca zatrudnienia może być udzielona:

- 1) w wypadku zagrożenia życia lub zdrowia osoby chronionej związanego z dotychczasowym miejscem zatrudnienia,
- 2) w razie konieczności zapewnienia źródła utrzymania osobie chronionej, która zmieniła miejsce pobytu.

§ 7. 1. Pomoc w zakresie zmiany miejsca zatrudnienia polega na:

- 1) uzyskiwaniu informacji o możliwościach zatrudnienia osoby chronionej,
- 2) zwracaniu się do pracodawców o zatrudnienie osoby chronionej lub do urzędów pracy o pośrednictwo w jej zatrudnieniu,
- 3) pomocy w uzyskaniu nowych kwalifikacji przez osobę chronioną.

2. Przy udzielaniu pomocy, o której mowa w ust. 1, Komendant Główny Policji uwzględnia w miarę możliwości kwalifikacje zawodowe i inne warunki osobiste osoby chronionej.

§ 8. 1. Osobie chronionej można wydać dokumenty umożliwiające używanie innych niż własne danych osobowych w przypadku szczególnego zagrożenia jej życia lub zdrowia:

- 1) jeżeli inne formy ochrony lub pomocy nie są wystarczające do zapewnienia bezpieczeństwa osoby chronionej,
- 2) gdy ochrona lub pomoc będą miały charakter długotrwały.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, osobie chronionej można wydać także dokumenty umożliwiające używanie innych niż własne danych osobowych, uprawniające do przekroczenia granicy państwowej, jeżeli:

- 1) ze względu na rodzaj zagrożenia opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę chronioną jest niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony,
- 2) wyjazd osoby chronionej za granicę jest uzasadniony jej ważnymi sprawami osobistymi i nie powoduje wzrostu zagrożenia dla życia lub zdrowia, i nie narusza interesu wymiaru sprawiedliwości,
- 3) względy bezpieczeństwa wymagają postępowania się takimi dokumentami w kraju.

§ 9. 1. Przed wydaniem dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, osoba chroniona jest obowiązana przekazać policjantowi upoważnionemu przez Komendanta Głównego Policji dotychczas posiadane dokumenty pozwalające na określenie tożsamości tej osoby.

2. Komendant Główny Policji zapewnia wydanie dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych oraz przyjmuje do depozytu dokumenty dotychczas posiadane przez osobę chronioną, pozwalające na określenie tożsamości tej osoby.

§ 10. 1. Wydanie dokumentów, o których mowa w § 8, następuje po przeprowadzeniu czynności niezbędnych do wprowadzenia nowych danych osobowych do innych dokumentów urzędowych, w zakresie koniecznym do skutecznej ochrony.

2. Osoba chroniona nie ponosi kosztów wymiany dokumentów do celów ochrony.

§ 11. 1. Ochrona lub pomoc w zakresie zmiany miejsca pobytu lub wydania dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych obejmuje również ochronę osobistą osoby chronionej w razie konieczności osobistego udziału tej osoby w czynności postępowania prowadzonego na podstawie ustawy.

2. Zapewnienie ochrony osobistej, o której mowa w ust. 1, polega na zapewnieniu osobie chronionej bezpieczeństwa w drodze do miejsca czynności, w czasie czynności i w drodze powrotnej.

§ 12. 1. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu lub wydania dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, policjanci upoważnieni przez Komendanta Głównego Policji zapewniają osobie chronionej doręczanie przesyłek kierowanych pod jej dotychczasowy adres.

2. Przesyłki, o których mowa w ust. 1, mogą być odbierane przez policjanta posiadającego upoważnienie osoby chronionej lub Komendanta Głównego Policji:

- 1) w miejscu dotychczasowego pobytu osoby chronionej,
- 2) bezpośrednio z urzędu pocztowego, właściwego ze względu na dotychczasowe miejsce pobytu osoby chronionej,
- 3) pod adresem wskazanym urzędowi pocztowemu przez osobę chronioną lub Komendanta Głównego Policji.

3. W razie potrzeby policjant odbierający przesyłkę okazuje upoważnienie, o którym mowa w ust. 2.

4. Przesyłki odebrane przez policjanta przekazuje się osobie chronionej za pokwitowaniem.

5. Jeżeli osoba chroniona odmawia pokwitowania odbioru przesyłki, policjant sprawujący ochronę czyni o tym wzmiankę na dokumencie pokwitowania odbioru.

§ 13. W przypadku udzielenia pomocy w zakresie zmiany miejsca pobytu lub wydania dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, wysyłanie przesyłek przez osobę chronioną następuje, w razie potrzeby, za pośrednictwem policjanta upoważnionego przez Komendanta Głównego Policji.

§ 14. 1. Pomoc finansowa może być przyznana osobie chronionej, która nie posiada wystarczających środków utrzymania i nie może podjąć pracy z powodu:

- 1) zagrożenia jej życia lub zdrowia związanego z podjęciem pracy,
- 2) braku możliwości zatrudnienia,
- 3) innych przesłanek uniemożliwiających zatrudnienie.

2. Wysokość pomocy finansowej powinna zapewnić pokrycie kosztów utrzymania.

3. Pomoc finansowa przyznana osobie chronionej jest realizowana w gotówce za pokwitowaniem.

§ 15. 1. Ochrony lub pomocy udziela się, z zastrzeżeniem ust. 2, na czas oznaczony, wskazany w postanowieniu prokuratora.

2. Wydanie dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych może nastąpić na czas nie oznaczony.

§ 16. Jeżeli zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby chronionej nie ustało, prokurator na wniosek tej osoby lub z urzędu, za jej zgodą, może wydać postanowienie o udzieleniu ochrony lub pomocy na dalszy czas oznaczony.

§ 17. Wykonując postanowienie prokuratora o zastosowaniu ochrony lub pomocy, Komendant Główny Policji:

- 1) informuje prokuratora o zmianie okoliczności wpływających na stopień lub rodzaj zagrożenia życia lub zdrowia osoby chronionej,
- 2) w razie potrzeby występuje do prokuratora o zmianę zakresu lub sposobu ochrony, lub pomoc,
- 3) sprawuje kontrolę:
 - a) przestrzegania przez osobę chronioną zasad i zaleceń w zakresie udzielonej ochrony,
 - b) wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2 ustawy,

4) współdziała z innymi organami oraz instytucjami państwowymi i samorządowymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobie chronionej.

§ 18. 1. Cofnięcie ochrony lub pomocy może nastąpić:

- 1) jeżeli ustało zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby chronionej,
- 2) jeżeli osoba chroniona wniosła o cofnięcie ochrony lub pomocy,
- 3) w przypadkach, o których mowa w art. 16 ust. 2 i art. 21 ust. 1 i 2 ustawy,
- 4) jeżeli osoba chroniona rażąco narusza warunki udzielania ochrony lub pomocy, a zwłaszcza:
 - a) nie przestrzega porządku prawnego,
 - b) zataja istotne informacje mające znaczenie dla ochrony,
 - c) nie stosuje się do niezbędnych dla ochrony poleceń policjantów sprawujących ochronę,
 - d) korzysta z ochrony lub pomocy niezgodnie z jej przeznaczeniem.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może być cofnięty do czasu wydania postanowienia prokuratora.

§ 19. Postanowienie o cofnięciu może obejmować wszystkie lub niektóre spośród zastosowanych form ochrony lub pomocy.

§ 20. 1. W razie cofnięcia ochrony i pomocy polegającej na wydaniu dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych, osoba, której wydano dokumenty, jest obowiązana zwrócić je w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia prokuratora.

2. Jeżeli wydanie dokumentów umożliwiających używanie innych niż własne danych osobowych nastąpiło na czas oznaczony, osoba, której wydano dokumenty, jest obowiązana zwrócić je w terminie 7 dni od dnia ustania tej formy ochrony i pomocy.

3. Po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, wydaje się z depozytu dokumenty przekazane Policji zgodnie z § 9 ust. 1.

§ 21. Wnioski, protokoły, postanowienia, a także inne dokumenty i materiały, dotyczące okoliczności ochrony lub pomocy, wyłącza się z akt sprawy.

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*